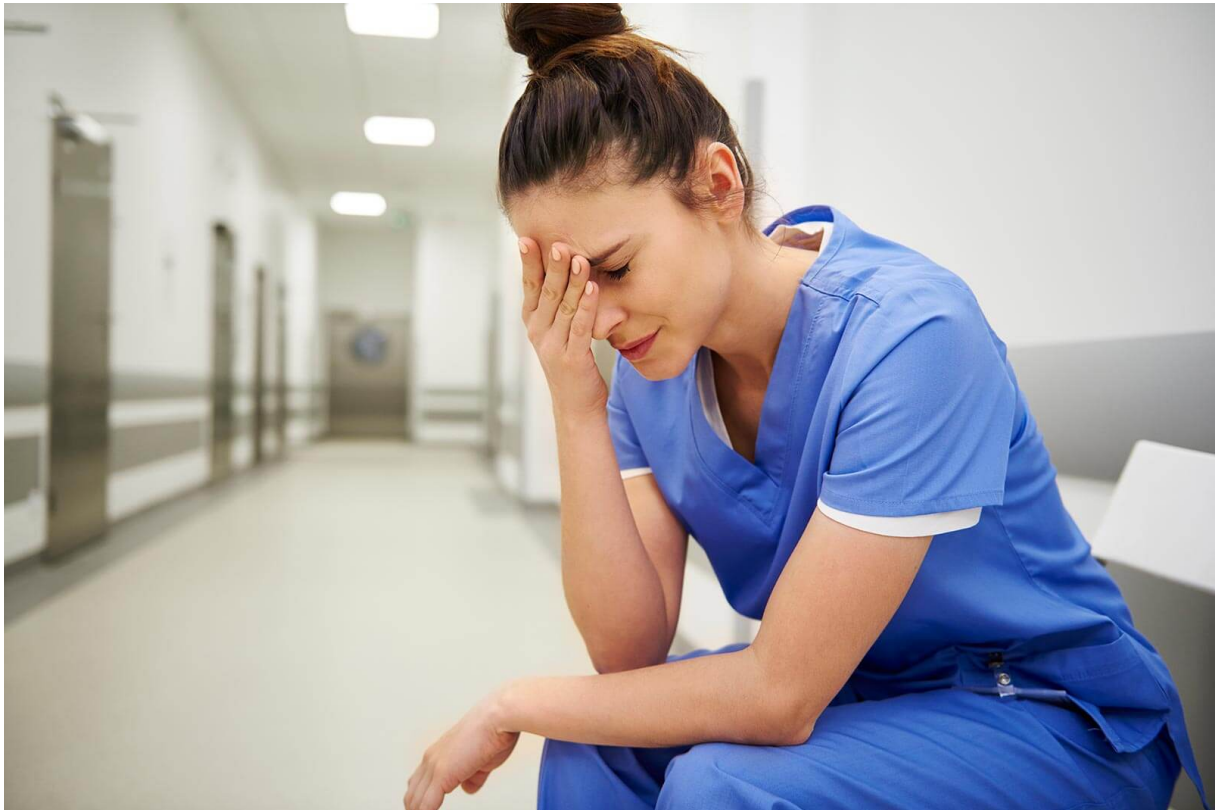

Kde je hranica bezpečnej a kvalitnej ošetrovateľskej starostlivosti ?

M. Malá – dipl. všeob. sestra

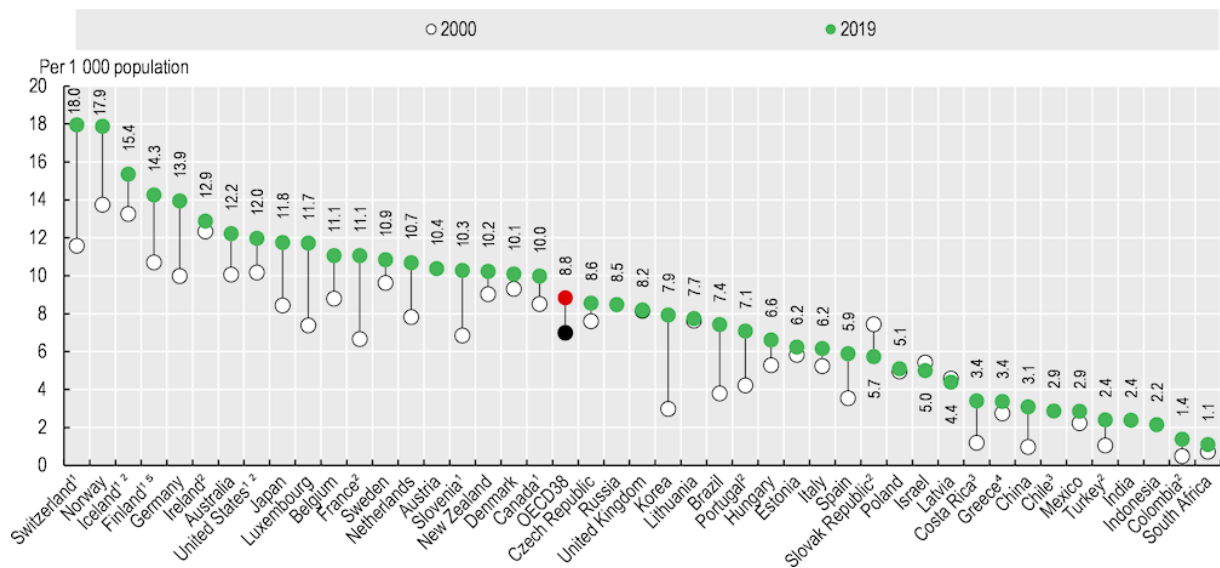
Nadčasy a pracovná náplň sestry šli od nepamäti akosi vždy ruka v ruke. Je jedno, či pracujete na oddelení alebo v ambulantnom prostredí. Deň má 24 hodín a nám to zďaleka nestačí. Práca väčšiny zdravotníkov nekončí opustením prahu práce. Ďalšia šichta a potreby vašich najbližších vás čakajú aj doma. A preto si dovoľím povedať že toto povolanie je predovšetkým poslaním. Je výzvou a naozaj nie je pre každého.

Súčasný stav nadčasov sestier a ich značný vzostup je jedným z rozhodujúcich faktorov zodpovedných za razantný pokles zdravotníckeho personálu. V prípade PN alebo OČR našich spolupracovníkov sa musí služba a zástup prerozdeliť na zvyšok personálu. To je samozrejme niečo, čo k životu zamestnanca v zdravotníctve patrí, ale nedá sa to ťahať dlhodobo. Pokiaľ je ohrozené zdravie personálu a bezpečnosť pracovného prostredia, kvalita ošetrovateľskej práce nebude v takom množstve ani kvalite, akoby naši pacienti očakávali a potrebovali. Je smutné, ak kvôli slabému personálnemu obsadeniu na službe a pod tlakom času sestra zvládne urobiť len zlomok svojej práce.

Za nedostatkom zdravotného personálu je v poslednom období podľa pozorovania Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek (SK SaPA) je v prvom rade masívny odchod zdravotníkov od samotnej profesie. Zdravotníci sa cítia unavení, frustrovaní, nedocenení aj vyhoreť. Dopad priamo ukazuje graf vývoja počtu sestier na Slovensku v porovnaní so svetom.

Ako uvádza štatistika OECD iLibrary za rok 2021, na Slovensku na 1000 obyvateľov pripadá len 5,7 zdravotných sestier, čo nás radí celosvetovo do poslednej tretiny.

Graf 8.12. Praktické sestry na 1 000 obyvateľov, trend v období rokov 2000 a 2019 (alebo najbližšie roky)

ZDROJ: OECD Health Statistics 2021

Čo sa týka motivácie novo prijatého pracovníka náborovým bonusom - je často neúčinný. Z toho dôvodu, že ešte pred ukončením nástupnej lehoty keď nováčik zistí, čo všetko ho čaká, rozhodne sa nepokračovať. Niekoľko rokov a opakovane prináša SK SaPA návrhy zlepšení, upozorňuje politikov i rezort zdravotníctva na negatívne trendy vývoja, no žiaľ bezúspešne. SK SaPA nie je politickou stranou, má značne obmedzené právomoci. Napriek tomu je často frustrácia sestier ventilovaná práve smerom ku SK SaPA, ktorá nedobrovoľne musí znášať rolu akéhosi tlmiaceho vankúša.

Sestry nie sú finančne, morálne, spoločensky ani profesionálne docenené. Sú demotivované a jednoducho prepracované. Mnohé z nich si zvyšujú kvalifikáciu alebo získavajú kredity vo svojom voľnom čase. S veľmi malou alebo väčšinou žiadnou finančnou podporou zamestnávateľa. Rokmi badám aj ja v zahraničí a rovnako aj moje kolegyne na Slovensku čoraz menší záujem novej generácie. Menej mladých ľudí sa odhodláva ísť cestou kariéry zdravotníckeho pracovníka. Jednoducho pri súčasnom životnom štýle, tlaku na financie a duševné zdravie to už nie je atraktívne. Nemôžem opomenúť, že často z úst mladých počúvam aj to, že za túto náplň práce, námahu a plat sa to proste neoplatí. Je mi zaťažko sledovať vývoj situácie u nás doma na Slovensku. Napriek tomu, že pracujem v zahraničí, mi nie je osud slovenského zdravotníctva a našich sestier ľahostajný. Mrzí ma však, že tak šikovné slovenské sestry, sú kvôli tejto alarmujúcej situácii nútené opustiť svoju profesiu alebo využiť pracovné ponuky za hranicou našej krajiny. Práca v Rakúsku, kde aj ja aktívne pôsobím, nie je o nič ľahšia. Ale finančné ohodnotenie, rešpekt, benefity zo strany zamestnávateľa sú niekde úplne inde. Je úžasné, keď organizácia v ktorej pracujem chce váš profesijný rozvoj a aj sa na ňom aktívne podieľa. Dáva vám finančnú podporu a počas zvyšovania vašej kvalifikácie či školení sa to deje v rámci vašej pracovnej doby.

Riešenie tejto ťažkej a vážnej situácie určite nedosiahneme mávnutím zázračného prútika. Ale dobrý začiatok by bol v otvorenej komunikácii a pozornému načúvaniu našich zdravotníkov pracujúcich za hranicami a samozrejme aj s predstaviteľkami komory sestier. Neponúkať nárazovo raz za čas nejaký finančný bonus alebo potlesk. Naše sestry na Slovensku si zaslúžia vytvorenie udržateľného modelu, ktorý ich bude motivovať zotrvať a rozvíjať sa vo svojej profesii. Mať jednoducho pocit, že systém zdravotníctva ich ťahá a nesie a nie opačne.

